

LÄHIKUVA

1/2020 • 33. vuosikerta

ISSN 2343-399X

LÄHIKUVA on audiovisuaaliseen kulttuuriin keskittyvä, neljästi vuodessa ilmestyvä tieteellinen refereerijulkaisu. Se on avoin kirjoitusfoorumi kaikille asiasta kiinnostuneille.

JULKAISIJAT

Lähikuva-yhdistys ry
Suomen Elokuvatutkimuksen Seura ry
Turun elokuvakerho ry
Turun yliopiston Mediatutkimus
Varsinais-Suomen elokuvakeskus ry

TOIMITUS

Päätoimittaja
Kaisa Hiltunen kaisa.e.hiltunen@jyu.fi

Toimitussihteeri
Antti Lindfors antti.lindfors@helsinki.fi

Numeron 1/2020 vastaavat toimittajat
Tanja Sihvonen, Pertti Grönholm ja Kimi Kärki

Toimituskunta

Outi Hakola outi.j.hakola@helsinki.fi
Kaisu Hynnä-Granberg klhynn@utu.fi
Miina Kaartinen miina.kaartinen@uta.fi
Maiju Kannisto maiju.kannisto@utu.fi
Katariina Kyrölä katariina.kyrola@abo.fi
Katja Lautamatti katja.lautamatti@aalto.fi
Rami Mähkä rami.mahka@utu.fi
Niina Oisalo niina.oisalo@utu.fi
Antti Pönni antti.ponni@metropolia.fi
Minna Rainio minna.k.rainio@jyu.fi
Tommi Römpötti tommi.rompotti@utu.fi
Jaakko Seppälä jaakko.i.seppala@helsinki.fi
Tanja Sihvonen tanja.sihvonen@uwasa.fi

Ulkoasu: Päivi Valotie

Kannen kuva: Hongkongilaisen Hanson Roboticsin kehittämä Sophia on maailman ensimmäinen kansalaisoikeudet saanut puhuva robotti. Sophia esiintyi TransVision 2018 -tapahtumassa Madridissa lokakuussa 2018. Kuva: Pertti Grönholm.

TOIMITUKSEN OSOITE

Lähikuva c/o Varsinais-Suomen elokuvakeskus
Uudenmaankatu 1, 20500 Turku
<http://www.lahikuva.org>
<https://journal.fi/lahikuva>

LÄHIKUVAN aiempia, painettuja numeroita myy Tiedekirja ja Lähikuva-yhdistyksen sihteeri Päivi Valotie: paivi.valotie@utu.fi

SISÄLLYS

Pääkirjoitus

Pertti Grönholm, Kimi Kärki ja Tanja Sihvonen
Puhuvien koneiden aikakausi:
tieteistarinoita, tekniikkaa, arkea ja audiovisioita 3

Artikkelit

Tiina Männistö-Funk
Puhetta koneista:
Ihmismäistä ääntä käyttävät teknologiat
teoreettisessa tarkastelussa 9

Pertti Grönholm ja Kimi Kärki
Avaruudessa konekaan ei kuule huutoasi.
Ihmisen ja keinoälyn dialogi kolmessa vuosien
1968–1979 tieteiselokuvassa 26

Tapani Joelsson ja Markku Reunanen
"Another visitor!" – kun puhuvat koneet tulivat kotiin 47

Salla-Maaria Laaksonen, Kaisa Laitinen,
Minna Koivula ja Tanja Sihvonen
Puhekaverina botti:
Viestivä tekoäly inhimillistettynä vuorovaikutus-
kumppanina 63

Katsaukset

Petri Kuljuntausta
Pikalevyt, puhe ja ääniarkeologia.
Kuinka maailman ensimmäiset ääniluupit syntyivät
Suomessa 79

Abstracts – Abstraktit 87